

Vårt Land, lørdag 15. oktober 1994

Tilleggsdemokratiet

Av statsminister Gro Harlem Brundtland

Når man lever midt oppe i historiske forandringer, er det ikke alltid like lett å overskue dimensjonene i det som skjer. På få år har vi opplevd at Muren i Berlin er revet og det jernteppe som delte Europa i to er blitt borte. Kommunistdiktaturene i Øst-Europa er erstattet med demokratisk valgte regjeringer. Det har skapt en helt ny situasjon i vår verdensdel, en mulighet til å skape en varig fred med frihet.

Det er et historisk framskritt at det er samarbeid og felles holdninger som i dag preger forholdet mellom stadig flere land i Europa. Det er en historisk mulighet i en verdensdel som har vært preget av så mange konflikter. Jeg mener Norge må gripe denne muligheten og være med i arbeidet med å bygge en varig fred og en tryggere fremtid i Europa. Norge må være med i arbeidet for å styrke Europas økonomi for å bekjempe arbeidsledigheten og trygge velferden, i hele Europa og for kommende generasjoner.

Regjeringens og de folkevalgtes oppgave er å ivareta vårt lands interesser på best mulig måte, verne om vår sikkerhet, styrke grunnlaget for økonomi, sysselsetting, og en bærekraftig utvikling.

Norge har alltid hatt fordel av internasjonalt samarbeid. Vi har hatt mye å bidra med - fordi vi har vært aktivt med. Alle de andre landene i Europa ser på EU som det viktigste samarbeidet i vår tid. De ønsker å være med, ikke isteden for andre samarbeidsorganer, men i tillegg. Det er å stille seg utenfor dette arbeidet som vil være det dramatiske bruddet med den utenrikspolitiske linjen vi i Norge har ført i hele etterkrigstiden.

Vi trenger mer samarbeid og politisk styring med de krefter som påvirker vår hverdag og som hvert land alene ikke rår med. Det er disse

oppgavene landene i EU samarbeider om. Det gjelder økonomi, miljø og kriminalitet. På disse områdene har ikke noe land god nok råderett i dag.

Vi vil ha arbeid til alle, rett til en trygg barndom og alderdom, et rent miljø og - som en eldre mann sa til meg - "det viktigste for meg er at mine barnebarn kan fortsette å leve i fred". Da er det ikke nok å ha politisk styring i Norge. For hver uke, hver dag, hver time - blir Norge og norsk hverdag påvirket av små og store begivenheter utenfor vårt land.

- I dette øyeblikk fortsetter forsuringen av norsk jord og vann. Store verdier går tapt og det gjør også liv i norske elver og vassdrag.
- Ute i verden tas det beslutninger i de internasjonale pengemarkedene som får betydning for norske arbeidsplasser og folks boliglån.
- Bedriftene vurderer hvor de skal velge å satse på nye arbeidsplasser, i Norge eller i andre land.
- I Nord-Norge, like ved den norske grensen, blir et lager farlig atomavfall enda farligere fordi det ikke tas forsvarlig hånd om.

Når våre europeiske naboland samarbeidet for å styre bedre, hva skulle være fordelene for Norge å stå alene utenfor dette samarbeidet? Det eneste vi oppnår er å få mindre innflytelse og mindre muligheter på beslutninger som andre tar og som vil påvirke også vår hverdag. Vi får et dårligere grunnlag for å trygge velferdssamfunnet. Det setter også kunstige grenser for den videre utviklingen av folkestyret, som må nå ut over våre egne grenser.

Samarbeidet mellom demokratiske land er det neste skritt i utviklingen av demokratiet. Ved å forene kreftene for å få bedre styring med de utfordringer hvor hvert land alene kommer til kort, får vi et nytt redskap i demokratiets tjeneste. Det gir oss et tilleggdemokrati, vi får en ny arena for demokratisk styring ut over det vi kan bestemme i kommunestyre, fylkesting og Storting.

Den 28. november står vi ved et veiskille. Et nei betyr ikke at alt kan fortsette som før. Sier vi nei til å være med i EU-samarbeidet blir det mer krevende å holde orden i norsk økonomi. Vi må stille enda strengere krav til oss selv for å holde lav rente og sikre norske bedrifter gode arbeidsbetingelser slik at de kan investere i arbeidsplasser i Norge framfor i andre land. Bli økonomien mer utrygg, vet vi av erfaring at også velferden blir mer usikker.

Problemet i vår verden er ikke at det samarbeides for mye. Det samarbeides for lite i en verden hvor vi trenger hverandre. Det er nå vi kan bli med og forme det nye Europa, sammen med våre nordiske naboer. Det å si ja til å være med vil være det trygge valget, også for Norge.